

POLITIET
OSLO POLITIDISTRIKT

Kriminalstatistikk 2017

Oppsummering av antall anmeldelser
i Oslo, Asker og Bærum.

Oslo politidistrikt, januar 2018

Året 2017

Kriminalitetsutvikling og saksbehandling

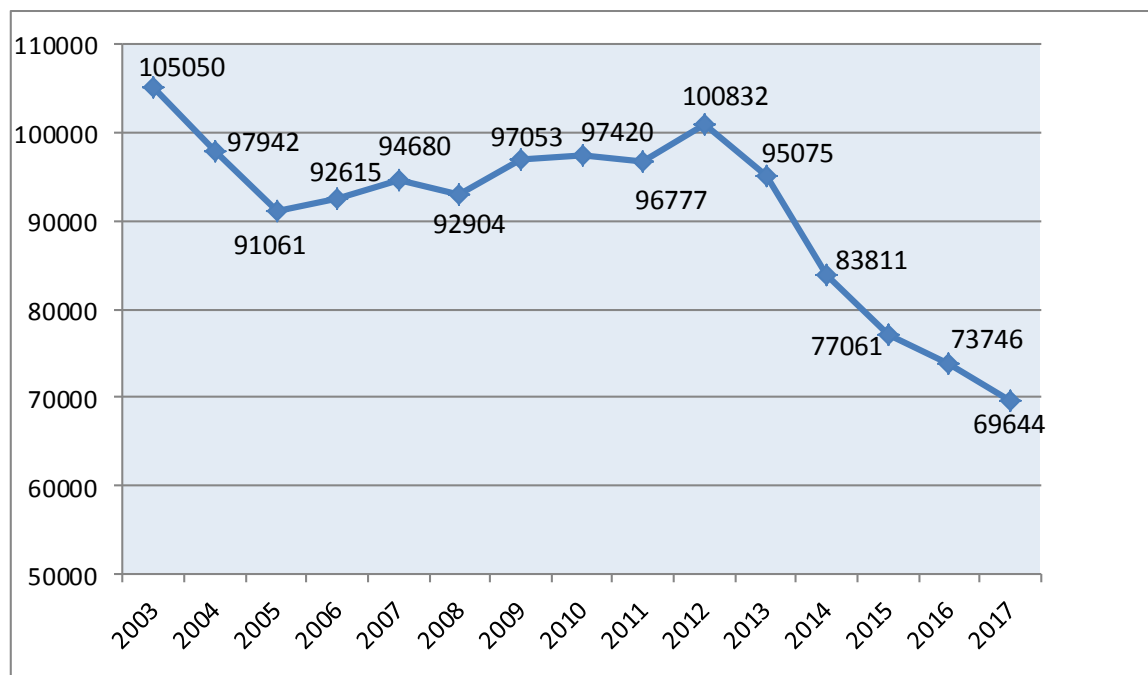
I 2017 ble Oslo politidistrikt slått sammen med Asker og Bærum politidistrikt til et nytt "Oslo politidistrikt". Offisielle statistikker er nå kun for det nye politidistriktet. Dette gjelder de tallene som presenteres her.

Nedgang i anmeldelser

Det ble registrert 69 644 anmeldelser i Oslo politidistrikt i 2017. Dette var en nedgang på 5,6 % sammenlignet med 2016, og det laveste antall anmeldelser gjennom de siste 15 årene. Fra 2013 til 2017 har det vært en jevn nedgang på 26,7 %. I de senere årene har det særlig vært nedgang i anmeldelser for vinningslovbrudd.

Politidistriktets befolkning og brukere anmelder stadig færre lovbrudd. Samtidig viser politidistriktets analyser at informasjonsteknologi er i ferd med å forandre kriminaliteten. Den skaper nye trender og utfordringer for den enkeltes integritet, som ikke nødvendigvis gjenspeiles i antall anmeldelser.¹

Figur 1. Antall anmeldelser totalt i Oslo politidistrikt i årene 2003-2017. (Undersøkelsessaker er ikke inkludert).

¹ Se Oslo politidistrikt trendrapport for 2016-2017: <https://www.politiet.no/globalassets/04-aktuelt-tall-og-fakta/tendenser-i-kriminaliteten/trendrapport-2016-2017.pdf>

Den samlede registrerte kriminaliteten etter hovedkategorier

I følgende framstilling gjengis anmeldelsestall for de siste fem årene, 2013-2017, i henhold til ny inndeling av hovedkategorier av kriminalitet, innført da ny straffelov trådte i kraft i oktober 2015.²

Tabell 1. Antall anmeldelser i de ulike kategorier lovbrudd i Oslo politidistrikt 2013-2017

Kriminalitetstyper	2013	2014	2015	2016	2017	Endring 2016-2017		Endring 2013-2017
						Antall	Prosent	
ANNEN	11675	11693	10399	9352	8948	-404	-4,3 %	-23,4 %
ARBEIDSMILJØ	70	105	105	75	75	0	0,0 %	7,1 %
MILJØ	56	80	51	39	37	-2	-5,1 %	-33,9 %
NARKOTIKA	9103	8654	8054	7618	6930	-688	-9,0 %	-23,9 %
SEDELIGHET	729	668	786	1046	1197	151	14,4 %	64,2 %
SKADEVERK	5976	6048	5467	4986	4971	-15	-0,3 %	-16,8 %
TRAFIKK	7297	5462	6720	6514	6042	-472	-7,2 %	-17,2 %
VINNING	48638	39693	34319	30592	27530	-3062	-10,0 %	-43,4 %
VOLD	6719	6243	6663	7141	7196	55	0,8 %	7,1 %
ØKONOMI	4812	5082	4497	6383	6718	335	5,2 %	39,6 %

Vinningslovbrudd

Det ble i 2017 totalt registrert 27530 anmeldelser for vinningslovbrudd, en nedgang på 10,0 % fra 2016 (3062 færre anmeldelser).

I forbindelse med ny straffelov fra 1.10.2015 ble bedrageri flyttet fra vinnings- til økonomilovbrudd, mens noen koder gjeldende heleri, hvitvasking og underslag er flyttet fra økonomi- til vinningslovbrudd. Sammenligning over tid er derfor vanskeliggjort. Men når vi tar hensyn til dette har det likevel i denne femårsperioden fra 2013 vært en betydelig årlig nedgang. Tom 2017 er antall anmeldelser for vinning nesten halvert (-43,4 %).

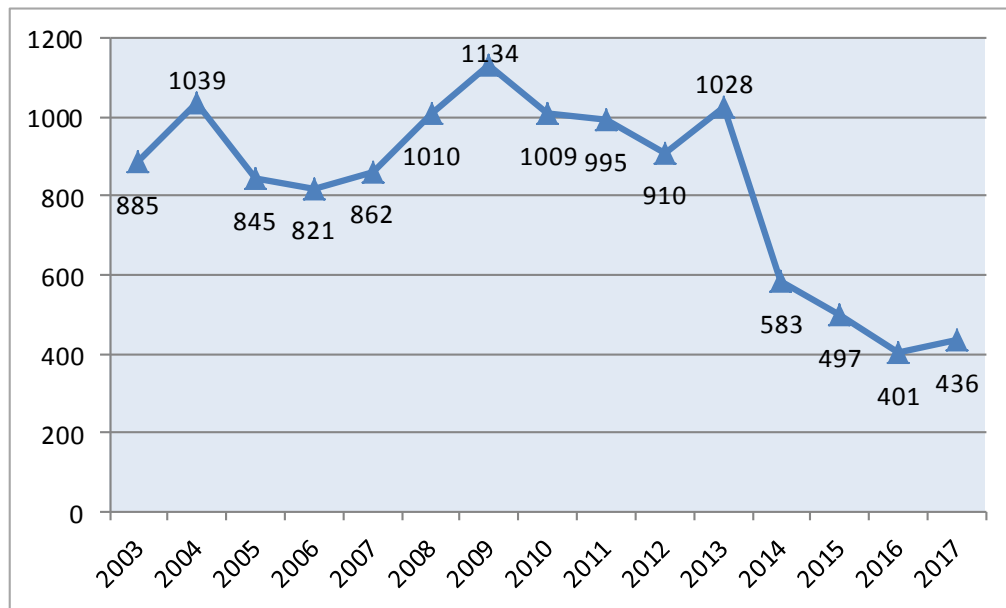
Ran og utpressing

Det ble i 2017 registrert 436 anmeldelser for ran/utpressing, en økning på 8,7 % sammenlignet med 2016, dvs 35 flere anmeldelser. Hvis vi ser på utviklingen fra 2013 til 2017, har det i denne femårsperioden vært en nedgang på -57,6 %.

De siste tre årene er det anmeldt færre saker i denne kategorien enn på mange år. Generelt må vi helt tilbake til 1986 for å finne et lavere antall anmeldelser for ran og utpressing:

²Lovbrudd gis koder (statistikkgrupper) som grupperes til ulike kriminalitetstyper. Etter ny straffelov av 01.10.15 kom det nye statistikkgrupper som gjorde at samme handling sorterer under ulike kriminalitetstyper avhengig av om gjerningstidspunktet var før eller etter innføring av ny lov. I tabellen er lovbrudd sortert iht. inndeling som følger av ny straffelov. Også de som fant sted før ny lov.

Figur 2. Antall anmeldelser for ran/utpressing i Oslo politidistrikt i årene 2005-2017

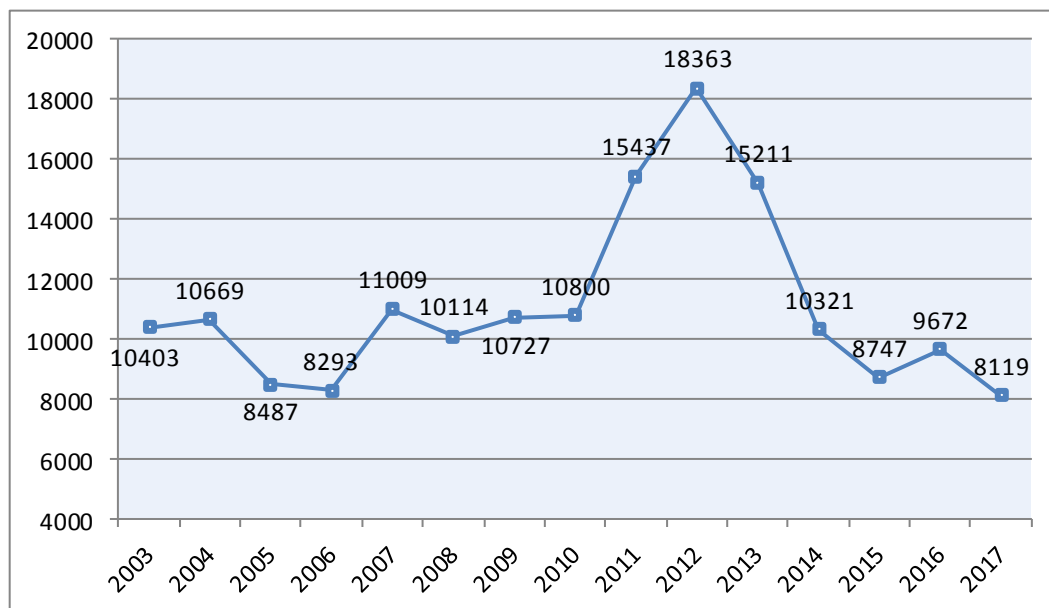

Tyverier

Det har i siste femårsperiode vært en jevn nedgang i anmeldelser for lommetyverier (persontyveri på offentlig sted). Spesielt har det vært en stor nedgang i antall anmeldelser de siste tre årene.

Endringene i straffeloven gjorde at vi fra 01.10.15 teller flere typer handlinger enn etter den gamle. Fra 2015 til 2016 var det en liten økning i anmeldelser, men fra 2016-2017 i gikk antall anmeldelser ned med 16,1 %.

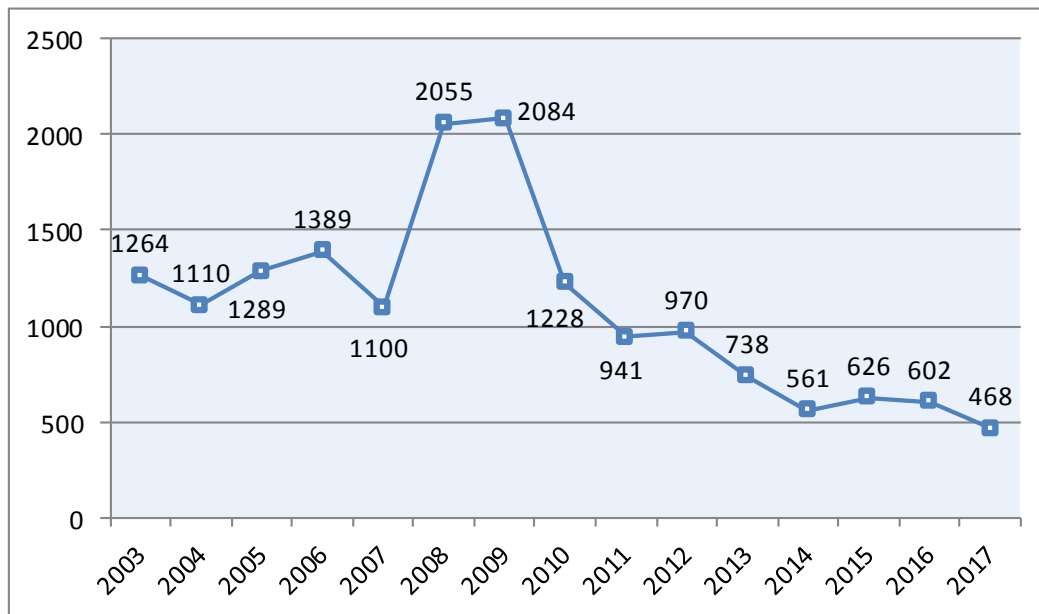
Figur 3. Antall anmeldelser for persontyveri på offentlig sted i Oslo politidistrikt i årene 2003-2016

Boliginnbrudd

Antall anmeldelser for grovt tyveri fra bolig ("boliginnbrudd") har holdt seg ganske stabilt over de siste fire årene, etter seks år hvor vi så en betydelig nedgang. Antall anmeldelser i 2017 var 468.

Figur 4. Antall anmeldelser for grovt tyveri fra bolig (villa eller leilighet) i i årene 2003-2016

Vold; økning i antall anmeldelser

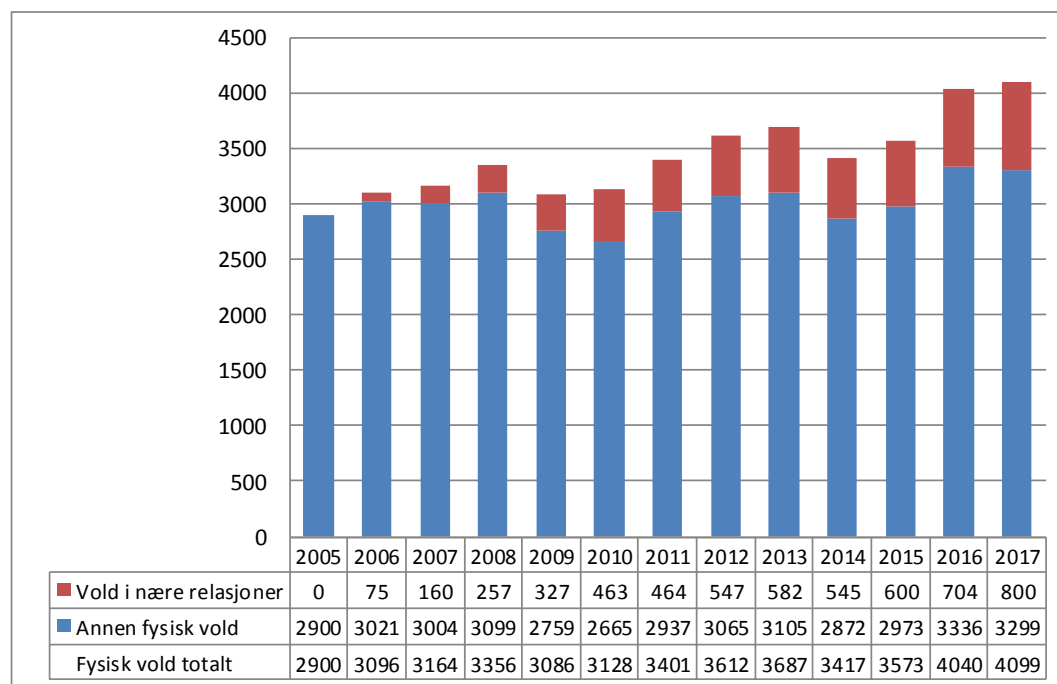
Kriminalitetstypen vold dekker både fysisk vold og trusler. Antall anmeldelser i denne kategorien økte med 0,8 % fra 2016 til 2017, dvs. en økning på 55 anmeldelser, til totalt 7196 anmeldelser. I femårsperioden 2013-2017 økte antall anmeldelser med 7,1 %.

Innen kategorien "Vern av personlig frihet og fred", i hovedsak trusler, var antallet anmeldelser praktisk talt uendret fra 2016 til 2017. I tråd med målsettingen om å avdekke flere tilfeller av vold i nære relasjoner, var det en økning for lovhjemlene som retter seg spesifikt mot dette. Økningen var på 106 anmeldelser (13,0 %), til 923 anmeldelser i 2017. 800 av disse var registrert som *fysisk* mishandling. Denne gruppen utgjorde en stor del av økningen (96) i anmeldelser for mishandling i nære relasjoner.

Det var en liten nedgang i anmeldelser for fysisk vold³ i henhold til lovbestemmelser som ikke retter seg utelukkende mot mishandling i nære relasjoner. Nedgangen var på 37 anmeldelser (1,1 %), til 3299 anmeldelser i 2017:

³ Tilsvarende hovedstatistikkgruppen "liv, legeme og helse" etter gammel straffelov og tilsvarende statistikkgrupper i ny straffelov.

Figur 5. Antall anmeldelser for fysisk vold i Oslo politidistrikt i årene 2005-2017

Drap

Det ble i 2017 registrert 8 drap. Dette er 4 flere enn i 2016, 3 færre enn i 2015, og på et gjennomsnittlig nivå sammenlignet med tidligere år. Samlet ble det i 2017 registrert 25 anmeldelser av drap og forsøk på drap, mot 16 i 2015 og 25 i 2016. Det er ofte marginale forskjeller som avgjør om alvorlig vold ender som forsøk på drap eller drap, blant annet handler det om rask tilgang på medisinsk behandling.

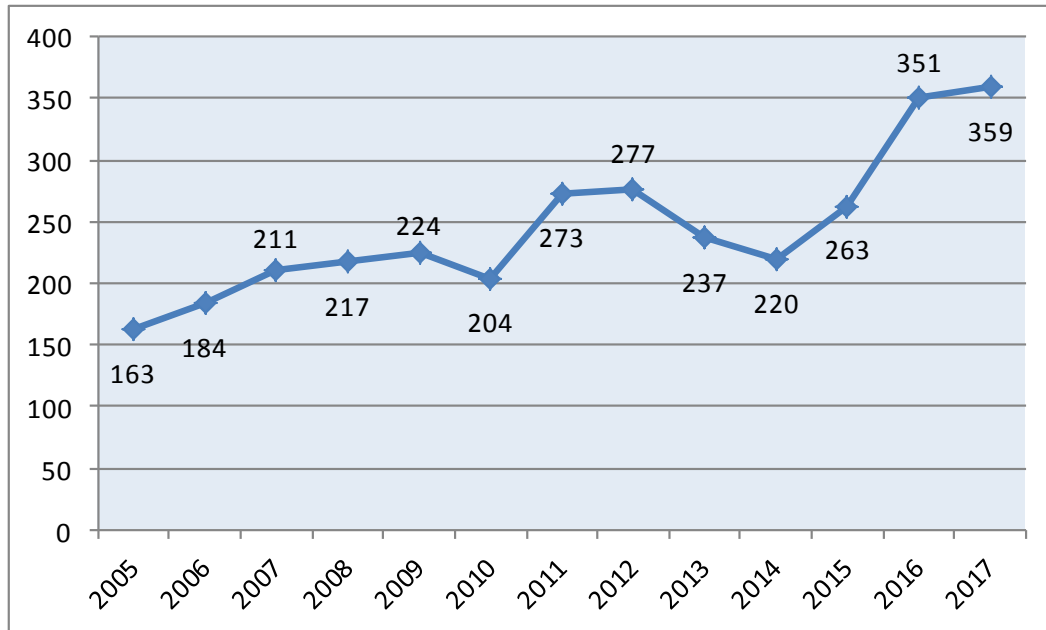
Flere anmeldte seksuallovbrudd

I 2017 var det en økning på 151 anmeldelser (14,4 %) for seksuallovbrudd sammenliknet med 2016. Dette kom som en forlengelse av økningen som ble registrert fra 2014 til 2016. Én av årsakene til økningen de senere årene har vært avdekking av enkelte store seriesaker med overgrep mot barn - begått via internett. Denne utviklingen har også bidratt til noe av den store økningen i 2016 og 2017 på antall gjennomførte tilrettelagte avhør av barn.

Antallet anmeldte voldtekter og forsøk på voldtekt økte også, fra 248 anmeldelser for voldtekt og 15 for voldtektsforsøk i 2015, til henholdsvis 312 og 39 i 2016 og 301 og 58 i 2017.⁴ Dette innebærer en samlet økning på 25,2 %. Det var også en økning i antall anmeldelser fra 2014 til 2015 (19,6 %), etter nedgang i de tre foregående årene.

⁴ Endring i straffeloven med virkning fra oktober 2015 medførte at tallene for 2015 og 2016 omfatter hendelser som tidligere ikke ville ha blitt registrert som voldtekt. Dette omhandler voldtekt av barn, og gjaldt 4 anmeldelser i 2015, 23 i 2016 og 16 i 2017. Et mer presist sammenlikningstall i forhold til tidligere års anmeldelser er derfor 244 anmeldte voldtekter i 2015, 266 i 2016 og 269 i 2017.

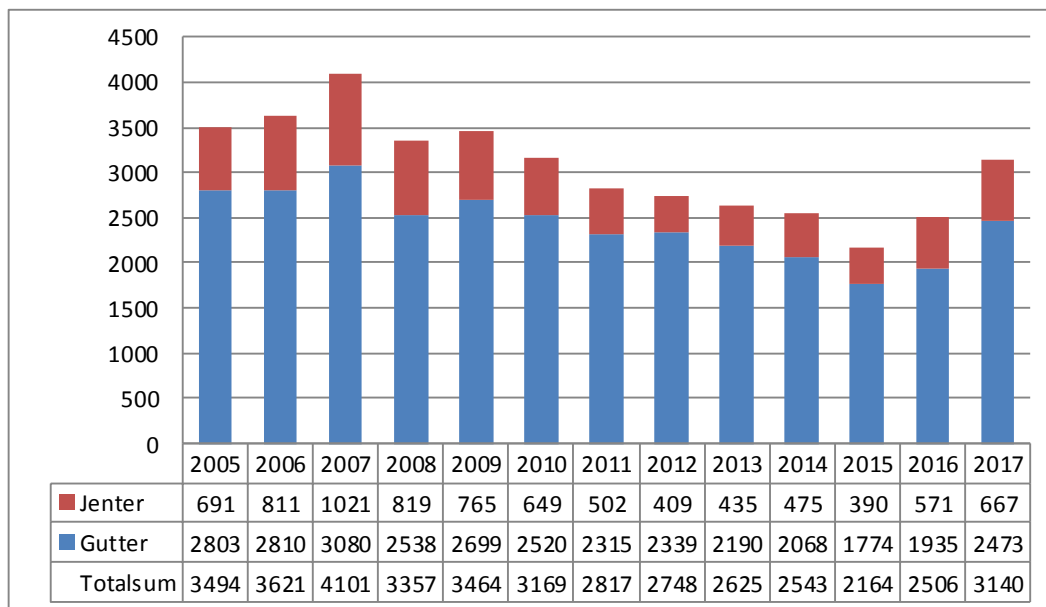
Figur 6. Årlig samlet antall anmeldelser av voldtekt og forsøk på voldtekt i perioden fra 2005 til 2016. Oslo politidistrikt.

Barne- og ungdomskriminaliteten

I Oslo politidistrikt var det i årene 2009-2015 en gradvis nedgang i det årlige antallet straffbare forhold med mistenkt, siktet eller domfelt under 18 år. Det samme gjaldt antall unge under 18 år mistenkt, siktet eller domfelt for lovbrudd⁵. Nedgangen skjedde på tross av befolkningsøkning i aldersgruppen. I 2017 ble det registrert 3140 straffbare forhold i denne aldersgruppen, en økning på 25,3 % fra 2016:

Figur 7. Antall straffbare forhold med mistenkt/siktet under 18 år i årene 2005-2017

⁵ Målingen er foretatt etter tidspunkt for registrering som mistenkt eller siktet. Dette skiller seg fra tidligere års tall for Oslo der målingen er foretatt etter sakens registreringstidspunkt. Denne endringen er gjort for å få et sammenlignbart resultat tilbake i tid etter sammenslåingen med Asker og Bærum politidistrikt

I 2017 var det til sammen 1690 unike individer under 18 år som ble anmeldt for lovbrudd. Dette var 295 flere enn i 2016, og gir en økning på 21,1 %. Økningen fordeler seg noenlunde likt på begge kjønn, men det var en prosentvis større økning i aldersgruppen 15-17 år (29,2 %) enn for 10-14 år (22,0 %). Samtidig var det størst prosentvis økning for jenter 10-14 år med 46,9 %, selv om selve volumet i økningen var størst for gutter 15-17 år med 180 flere individer registrert.

Oslo politidistrikts kriminalitetsforebyggende arbeid rettet mot barn og unge er forankret i et tett samarbeid med andre etater gjennom samarbeidsmodellen SaLTo. Her har Oslo kommune et hovedansvar sammen med Oslo politidistrikt. I regi av SaLTo gis det årlig ut en detaljert rapport om lovbrudd blant barn og unge. I årets rapport vil det bli framlagt flere detaljer rundt den økningen i lovbrudd blant unge som er registrert i Oslo i 2017.

Straffesaksbehandlingen

2016 er det første året med produksjon av statistikk for "nye" Oslo. Det er derfor ikke sammenlignbare tall bakover i tid uten en manuell bearbeiding av gamle resultater.

Anmeldelser/saker som ikke er påtaleavgjort innen 3 måneder etter inngitt anmeldelse, anses som restanser. Etter fem år med klar nedgang i restansene endte Oslo politidistrikt i 2016 på 5055 saker, men etter en bekymringsfull utvikling i siste del av 2017 endte restansen ved slutten av 2017 på 6918 saker. En økning på 36,9 %. Oslo har likevel relativt sett de laveste restansene i landet med 9,4 % av saksinntaket (målt mot anmeldelser registrert i 2017).

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle oppklarte saker ble på 88 dager i 2017 etter 80 dager i 2016. For alle saker ble gjennomsnittet på 49 dager, etter 46 dager i 2016.

Oppklaringsprosenten for det samlede antallet saker i "nye" Oslo politidistrikt var ved utgangen av 2017 på 38,9 etter 40,8 % i 2016.